

Hammerum Herreds Skøde- og Panteprotokol 1857, side 688A-689A

Aftægtskontrakt for Christen Jensen og Kirsten Christensdatter, dateret 26 oktober 1856

Aftægtscontract.

I Anledning af at jeg Christen Jensen af Feldborg ved Skjøde af Dags Dato har overdraget til min Søn Jens Christensen min eiende Gaard i Feldborg har jeg for min og Hustru Kirsten Christensdatters Livstid forbeholdt os følgende Aftægtspræstationer:

1. Til fri Beboelse for os vor Livstid indretter fornævnte min Søn Jens Christensen eller Gaardens Eier os 6 Fag Hus, 9 Alen, som skal være opført og fuld færdigt til 1 Juli 1857. Huset opføres vesten for Gaardens Stuehus ved den østre Side af Vandgrøften, og det trekantede Stykke Jord mellem Grøften og Gaardens Have istandsættes med Muld og Giødning og vedligeholdes af Gaardens Eier saalænge vi lever til Haveplads for os. Huset indrettes efter min Anviisning med Loft, Vinduer og Døre, og bliver bestandig af Eieren at vedligeholde saavel på Tag som Fag.
2. Til vor Underholdning leveres os Aarlig 4 Tdr. Rug, 2 Tdr. Byg i sunde og friske Varer, fri for al Efterkastning, 1½ Lispund fersk Flæsk uden Been, 1 Lispund sød Ost, 2 Lispund tør Fisk, 8 Snese Hønsæg, 1 Skp. Salt, 1 Lispund Humle, 1½ Lispund Smør, 2 Skpr. Boghvedegryn og 1½ Tdr. Kartoffler. Rug og Byg leveres hvert Aars 1 Januar, 1 April, 1 Juli og 1 October hver Gang med 1 Fjerdedeel, Flæsk og Salt leveres hvert Aar i almindelig Indslagningstid inden Juul, Ost, Fisk og Hønsæg 2 Gange aarlig nemlig Sct. Hansdag og Mortensdag hver Gang med Halvdelen, Humle, Boghvedegryn og Kartoffler til hvert Aars Mortensdag, og Smørret den første Dag i hver Maaned med 2 Pund hver Gang. Ligeledes leveres os aarlig ½ Lispund Kaffe, ½ Lispund Sukker og ½ Lispund Cichorie med 2 Pund af hver Slags hver 1 Januar, 1 April, 1 Juli og 1 October. Ugentlig leveres os ½ Potte Brændeviin hver Søndag Morgen foruden 1 Potte Brændeviin til hver af Aarets 3 store Højtider og saalænge jeg Christen Jensen lever leveres mig maanedlig 1 Pund Tobak Ringkjøbing No. 4.
3. Af Gaardens Faareflok ere vi berettigede til at udtage 4 Faar, som fodres og om Sommeren tilligemed deres Yngel græsser lige med Gaardens andre Faar, af hvilke 4 Faar vi nyde Indtægten, og til Slagning udtager vi hvert Aar ved Mikkelsdagstid 2 Faar eller Beder af Gaardens Faareflok.
4. Fra Maidag til Mikkelsdag leveres os daglig 3½ Potte nymalket Mælk og fra Mikkelsdag til Maidag ligeledes 2½ Potte nymalket Mælk, der ligesom de andre Ydelser præsteres os paa vor Bolig.
5. Til Ildebrænsel leveres os aarlig frit hjemkjørt og tildækkede for Vand 25 Læs Hedetørv á 7 Snese pr. Læs, 10 Læs Klyne á 30 Snese pr. Læs og 3 Traver Lyng, men hvad der af Ildebrænsel for hvert Aar bliver i Behold tilhører Gaardens Eier.
6. Jeg Christen Jensen forbeholder mig Ret til at udøve Jagt paa Gaardens Eiendom, og saafremt eieren har en Hund da Ret til at bruge denne til Jagt.
7. Vort Korn skal Gaardens Eier besørge os til og fra Mølle saa ofte vi forlange det.
8. Ligesom Gaardens Eier til enhver Tid skal yde os fornøden Opvarning og Pleie, saaledes skal han navnlig i Sygdomstilfælde kjøre os til og fra Kirke samt lade Præst og Læge hente og hjemkøre uden betaling, og 4 Gange aarlig skal han afgive Befordring for os til vor Familie; dog at saadan Reise ikke maa være længere end 5 Miil hen og ligesaalang tilbage, og ikke maa fordres i travl Høst- eller Sædetid.
9. Vi forbeholder os Ret til af Gaardens Indbo at udtage foruden vore Sengeklæder og Gangklæder, Dragkiste og Chatol hvad vi maatte ansee fornødent til Brug paa vor Aftægt.
10. Naar een af os ved Døden afgaar, bortfalder 1/3 af Aftægtspræstationerne, med Undtagelse af Beboelse, Ildebrændsel og Have og istedetfor 4 Faar græsser og fodres da kun 3 Faar, og til Slagning bortfalder da det om Faar eller Bede. Dør jeg Christen Jensen først da bortfalder Tobakken.

11. Naar vi ved Døden afgaar, da skal Gaardens Eier bekoste vor hæderlige Begravelse efter Egnens Skik og Brug, imod derfor at erholde vore Efterladenskaber.

12. Skulde vi faa isinde at fraflytte vor Aftægtsbolig, da er dette os uforment, og skal Gaardens Eier da levere Aftægten i en Afstand af 2 Miil fra Gaarden, og istedetfor Bolig med Have, Ildebrændsel og Mælk, som i saa Fald bortfalder, aarlig betale 15 Rd., og skulde vi efter at være flyttet bort have isinde atter at tage tilbage til vor Aftægtsbolig, da skal ogsaa dette staae os frit for, imod at vi skulle give Gaardens Eier ½ Aars Varsel derom til en Flyttetid.

13. Min Søn Jens Christensen eller Gaardens efterkommende Eier skal saalænge min Datter Christiane Christensen, der er svagelig, lever i ugift Stand, underholde hende med forsvarlig Føde og Klæder samt yde hende Pleie og Opvarning, men finder hun sig utilfreds hermed og flytter til hendes Forældre medens vi endnu leve, da leveres hende aarlig 1 Tdr. Rug og 1 Skp. Boghvedegryn og daglig 1 Potte nymalket mælk, ligesom hun til hendes Død skal have 2 Faar fodret og græsset om Sommeren lige med Gaardens andre Faar. Flytter hun fra Gaarden andet steds hen ind til os eller dette først skeer efter vor Død, da leveres Aarlig af Gaardens Eier 30 Rd. samt eengang for alle en Sengs Klæder, 1 Dragkiste og frit Skulde fornævnte min Datter enten gjenvinde sit Helbred eller indlade sig i Ægteskab, da er hun berettiget til med ½ Aars Varsel at fordre sig af Gaardens Eier udbetalt 300, er tre Hundrede Rigsdaler, men fra den Tid hun har modtaget samme, bortfalder hendes Ret til Underholdning af Gaarden. Skulde hun døe i ugift Stand uden at have renunceret på Underholdning fra Gaarden, da skal Gaardens Eier bekoste hendes hæderlige Begravelse efter Egnens Skik og Brug, imod at arve hendes Efterladenskaber.

14. Min Datter Johanne Marie Christensen skal fra Gaarden have frit Bryllup efter Egnens Skik samt en Sengs Klæder naar forlanges.

15. Jeg Jens Christensen erkjende herved at have indgaaet paa foranstaaende Betingelser, som jeg forbinder mig til i Eet og Alt at efterkomme, og til Sikkerhed herfor pantsætter jeg herved med Prioritet næstefter 400 Rd. de mig ifølge Skjøde af Dags Dato tilhørende Ejendomme under Matr. No. 16 i Feldborg af Hartkorn 2 Tdr. 4 Skpr. 1 Fkr. ½ Alb:, samt No. 8d af Naibjerg af Hartkorn 1 Skp. 3 Fkr. ¾ Alb: med paastaaende Bygninger og underliggende Jorder, Sæd, Avl og Afgrøde.

Med Hensyn til det stemplede Papir ansættes de aarlige Præstationer til 80 Rd., altsaa for 5 Aar til 400 Rd., Aftægtsboligens Indretning 100 Rdl., de kontaktede Udbetalinger 350 Rd., Begravelserne 50 Rd. = 900 Rd.

Saaledes at være indgaaet bekræftes med vore Underskrifter vidnefast. Skrevet paa Nørholm, den 26 October 1856.

Christen Jensen.

Jens Christensen.

Til Vitterlighed.

Mads Damkjer.

Carstensen.

Læst i Hammerum Herredsret den 10 Januar 1857 og indført i Skøde- og Panteprotocolen No. 17 paa Folio 688. Den pantsatte Hovedparcel, hvis Matr. No. er 16a, har Gammelskat 15 Rd. 58 Sk. og Parcellen Matr. No. 8d af Naibjerg 1 Rd. 61 Sk. Efter Jens Christensen Skjøde paa de pantsatte Eiendomme er Eiereren af Parcellen Matr. No. 16b berettiget til een Dags Tørvegravning aarlig paa bemeldte Jens Christensens Vesterhede og til af samme at erholde Udriisning af fornøden Lyng til hans Bygninger.

Feddersen.